

3. Aşağıdaki cümlelerde hangi sözcüğü çıkarırsak cümlenin anlatımındaki bozukluk düzelmiş olur? İşaretleyerek gösterelim.

Gece oldu ama çocuk henüz hâlâ uyumadı.

oldu çocuk henüz ama

Öğrenci, talebe olmak hiç bu kadar zor olmamıştı.

talebe hiç kadar bu

Çocuk bana gözüyle bakıyordu.

çocuk bana gözüyle bakıyordu

Ülkemize yararlı, faydalı olmak için çok çalışmalıyız.

yararlı için olmak çok

Çocuk yine her zaman ki gibi yemeğini yemiyor.

yine yemeğini çocuk gibi

Yaptığı güzel pastayı ağızla tattım.

güzel yaptığı ağızla pastayı

Öğretmen yüksek sesle bağırarak çocuğu uyardı.

çocuğu bağırarak öğretmen uyardı

4. Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluklarını düzelterek tekrar yazalım.

Bu olay yüzünden üzüldüğü için etekleri zil çaldı.

Çocuk o kadar hareketliydi ki kabına giremiyordu.

Şu söylediklerim kulağına delik olsun.

Apartmanın dışında konuşulanlara kulak diktim.

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

48

Anlatım Bozuklukları

1. Aşağıda verilen örnekte olduğu gibi her bir satırdaki cümlelerden anlatımı doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

Y

Annemin eli çok sıkıdır, gelenlere bol bol ikram eder.

D

Annemin eli çok boldur, gelenlere hep ikram eder.

Özlem ve hasretle seni bekliyorum.

Özlemle seni bekliyorum.

Galiba sanırsam gece olmuş.

Galiba gece olmuş.

Epeydir selamlaşıyoruz ancak daha tanışamadık komşularımızla.

Epeydir karşılıklı selamlaşıyoruz ancak daha tanışamadık komşularımızla.

Buraya gelmiş olmalı.

Mutlaka buraya gelmiş olmalı.

Öfkeli ve sinirli görünüyordu.

Sinirli görünüyordu.

Televizyonda her gece aynı diziyi seyrediyordu.

Televizyonda her gece aynı diziyi bakıyordu.

Ölü için sela verildi.

Ölü öldüğü için sela verildi.

Bu iş için yeterli zaman kalmadı.

Bu iş için yeterli zaman ve vakit kalmadı.

Kara siyah gözleriyle bana uzun uzun baktı.

Siyah gözleriyle bana uzun uzun baktı.

2. Aşağıdaki cümlelerde deyim ve atasözlerinin yanlış kullanılmasından kaynaklanan hataların altını çizelim ve doğrusunu örnekteki gibi yanlarına yazalım.

⇒ Sana bu işi yaptırmak deveye engel atlatmaktan daha zormuş. (hendek)

⇒ Aniden karşısına çıkan köpek yüzünden tüyleri dik dik olmuştu. (.....)

⇒ Gireceği yeni iş için her şeyi ölçüp dikmişti. (.....)

⇒ Çok sinirlendiğimi gören annem, "Öfke ile kalkan sıkıntıyla oturur." dedi. (.....)

YAMAÇ PARAŞÜTÜ

Okulların sona ermesiyle beraber annem ve babamla beraber tatil için hazırlandık. Tatile nereye mi gidecektik? Ülkemizin en güzel sahillerinden biri olan Fethiye'ye!

Fethiye'nin sahili tertemizdi ve suyu çok berraktı. Denizde yüzebilecek, saatlerce o berrak suyun tadını çıkarabilecektim. Ancak tabii ki ben sadece bunun için oraya gitmek istemiyordum. Orada hep hayalini kurduğum yamaç paraşütü yapılan yerler vardı. Paraşütler benim rüyalarımı süslerdi. Bütün yıl boyunca derslerime güzelce çalıştığım takdirde annem ve babam bana uzman bir paraşütçüyle uçabileceğim sözünü vermişlerdi.

Tatile gittik. Ben heyecanla uçuş gününü bekliyordum. Nihayet beklediğim gün geldi. Çok heyecanlanmışım çünkü nihayet ben de kuşlar gibi uçabilecektim. Uçuş için önce çok yüksek bir yere çıktık. Babam bana tırmandığımız yerin yerden 1700 m yüksekte olduğunu söyledi. Gereken hazırlıkları yaptıktan sonra tepeden aşağı doğru koşmaya başladık ve sonra hemen ayaklarımız yerden kesildi.

Bembeyaz bulutların arasında bir kuş gibiydik. Bulutların arasından geçtik. O kadar güzeldi ki! Bulutların arasından çıktıktan sonra etrafıma baktım bir de ne göreyim! Dağlar küçücük, insanlar nokta kadar kalmışlar. Sonra gitgide alçalmaya başladığımızı fark ettim. Dağlar da insanlar da büyümeye başlamıştı. Denize o kadar yaklaştık ki bir an denize düşeceğiz sandım. Korkuyla beni uçuran ablaya dönerek:

- Şimdi denize mi düşeceğiz? diye sordum. Abla gülererek:

- Tabii ki hayır! Bak şurada işaretli bir yuvarlak var. Seni oraya indireceğim, dedi. İçim rahatlamıştı. Gerçekten de on dakika sonra dediği gibi o yuvarlağın olduğu zemine indik.

Annem ve babam beni aşağıda bekliyorlardı. Onlara uçuşun çok güzel geçtiğini ve çok heyecanlandığımı anlattım. Belki ben de bir gün paraşüt uçurabilir hatta başkalarının da uçmasını sağlayabilirim.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yazar NEREYE gitmek için anne ve babasıyla hazırlanıyor muş?

3. Yazar heyecanla NEYİ bekliyormuş?

2. Fethiye NASIL bir yermiş?

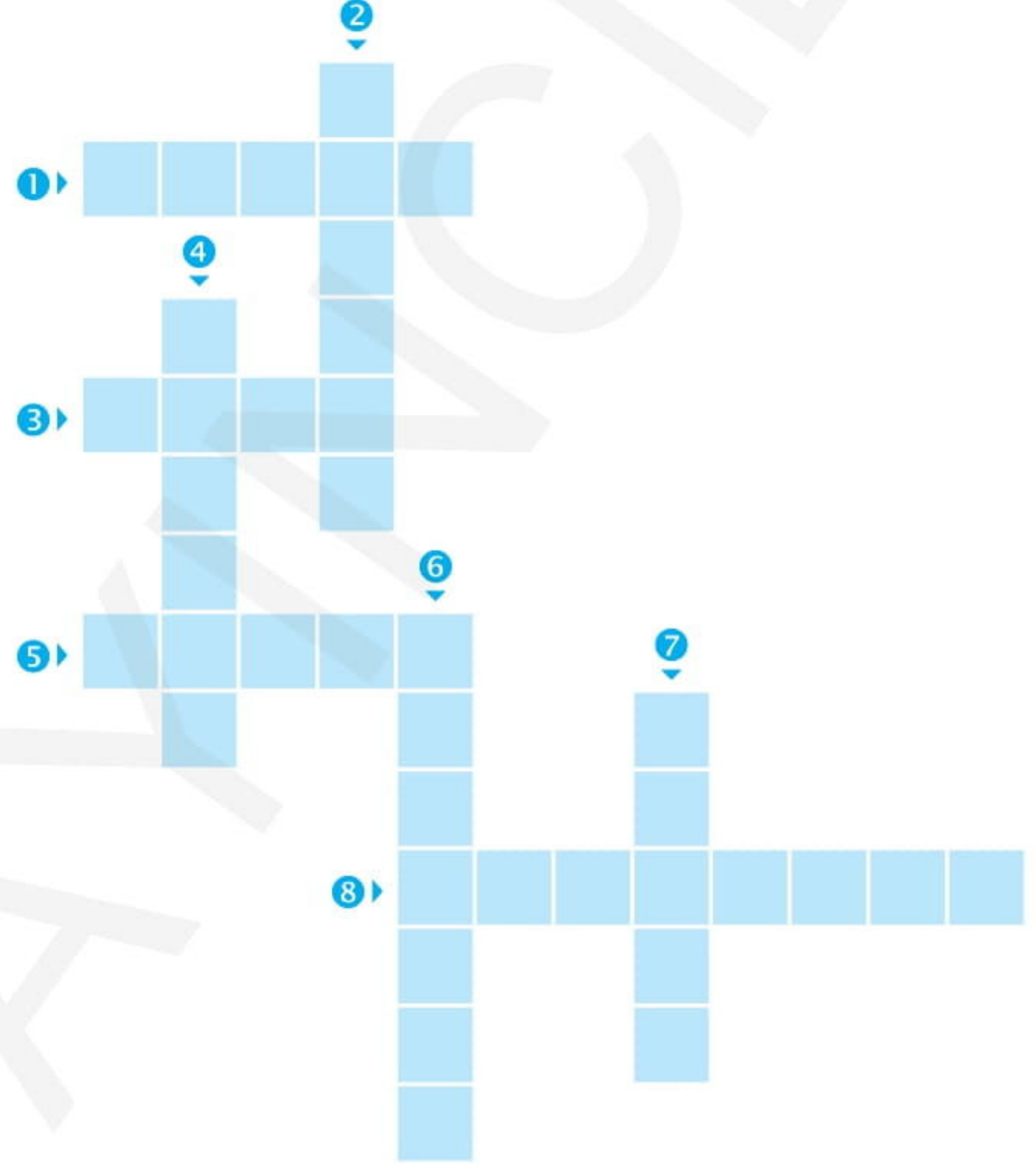
4. Yazar NEREDE kendini bir kuş gibi hissetmiş?

5. Yazar paraşütle uçarken NEDEN korkmuş?

6. Yazar paraşütle uçarken yanında KİM varmış?

7. Aşağıda metinde geçen bazı sözcüklerin eş ve zıt anlamlıları verilmiştir. Metinden de yararlanarak bulmacayı çözelim.

- ❶ Çirkin sözcüğünün zıt anlamlısı.
- ❷ Duru sözcüğünün eş anlamlısı.
- ❸ Düş sözcüğünün eş anlamlısı.
- ❹ Alçak sözcüğünün zıt anlamlısı.
- ❺ Yer sözcüğünün eş anlamlısı.
- ❻ Sonuçta sözcüğünün eş anlamlısı.
- ❼ Yukarı sözcüğünün zıt anlamlısı.
- ❽ Yükselmek sözcüğünün zıt anlamlısı.

8. Aşağıda verilen cümleleri metindeki oluş sırasına göre sıralayalım.

- Nihayet beklediğim gün geldi.
- Bir an denize düşeceğimizi zannettim.
- Paraşütle uçmak üzere yerden 1700 m yükseklikteki dağa çıktık.
- Uçmaya başladıktan sonra bembeyaz bulutların arasına girdik.
- Benimle beraber uçan abla bizi güvenli bir yuvarlağın içine indirdi.
- Okullar tatil olduktan sonra Fethiye'ye gitmek üzere hazırlandık.
- Annem ve babam beni aşağıda bekliyorlardı. Heyecanla hissettiklerimi anlattım.
- Sonra gitgide alçalmaya başladık.
- Fethiye'ye gittikten sonra heyecanla uçuş gününü bekledim.
- Paraşütler için hazırlıklarımızı tamamlayıp tepeden aşağı koşmaya başladık.

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

29

Okuma Anlama - 5N1K

BAKLAVA TEPSİLERİ

Nasreddin Hoca bir gün sabah erkenden uyanır, ev ahalisinin telaşından evde farklı bir gün olacağını sezer. Sabah kahvaltısını ederken hanımına sorar:

- Hatun hayırdır, tüm evi ayağa kaldırmışsınız, bir şey mi var? Nasreddin Hoca'nın eşi utana sıkıla bugün kızlarını istemeye geleceklerini söyler Hoca'ya. Nasreddin Hoca "Haydi hayırlısı!" der ama içini bir kurt kemirmeye başlar. Kızının evden gideceğine canı sıkılan Nasreddin Hoca kendini sokağa zor atar, camiye gider. İbadetini tamam ettikten sonra çarşının yolunu tutar.

Çarşıda aynı sokakta oturduğu yakın bir komşusuna rastlar. Komşu hemen Nasreddin Hoca'nın yanına sokulur:

- Hocam ellerinde baklava tepsiyle giden adamlar gördüm, der. Nasreddin Hoca:

- Ee, komşu bundan bana ne? der. Komşu dayanamaz tekrar:

- Hocam, adamlar ellerinde tepsi tepsi baklava sizin eve girdiler! deyince Nasreddin Hoca dayanamayıp:

- Madem bizim eve girdiler, o zaman bundan sana ne, der. Evine doğru yola koyulur.

1. Aşağıda verilen cevaplarda altı çizili ifadelere uygun sorular yazalım.

→ _____

Nasreddin Hoca bir gün sabah erkenden uyanır.

→ _____

Nasreddin Hoca'nın eşi utana sıkıla bugün kızlarını istemeye geleceklerini söyler.

→ _____

Nasreddin Hoca'nın canı kızının evden gideceğine sıkılır.

→ _____

Nasreddin Hoca camiye, ardından çarşıya gider.

Komşu, Nasreddin Hoca'ya "Sizin eve doğru giden adamlar gördüm." der.

Komşu, Nasreddin Hoca'ya adamların ellerinde baklava tepsileri olduğunu söyler.

Nasreddin Hoca "Madem bizim eve girdiler o zaman bundan sana ne!" der.

2. Aşağıda metinde geçen bazı ifadeler verilmiştir. Bu ifadelerden deyim olanlarını işaretleyelim.

Zor atmak

İstemeye gelmek

Yola koyulmak

Kahvaltısını etmek

Yolunu tutmak

Eve girmek

İçini kurt kemirmek

Yanına sokulmak

Erkenden uyanmak

Canı sıkılmak

Komşusuna rastlamak

Olacağını sezmek

3. Aşağıdaki cümleleri metne göre neden-sonuç ilişkisi içerisinde tamamlayalım.

a. Nasreddin Hoca sabah evdeki telaşı gördüğünden

b. Nasreddin Hoca'nın kızını istemeye gelecekleri için

c. Nasreddin Hoca'nın içini bir kurt kemirmeye başlar çünkü

ç. Nasreddin Hoca'nın komşusu yanına sokulur çünkü

d. Nasreddin Hoca komşusunun söylediklerine kulak asmadığı için

e. Nasreddin Hoca komşusuna "Bundan sana ne!" der çünkü

4. Aşağıda karışık olarak verilen cümleleri anlamlı ve kurallı cümle haline getirelim.

Hoca »»» sabah »»» uyanır »»» erken »»» Nasreddin

Hoca'ya »»» söyler »»» kızını »»» geleceklerini »»» istemeye »»» karısı

canı »»» Hoca'nın »»» kızı »»» evden »»» için »»» gideceği »»» sıkılır

çarşıda »»» Hoca »»» bir »»» komşusuna »»» rastlar »»» yakın